

Informatieboekje Burgerberaad

Inhoudsopgave

Inleiding	3
Nieuwegein: feiten en cijfers	4
Toen en nu	4
Feiten en cijfers	4
Gezondheid en welzijn	6
Gezondheid inwoners Nieuwegein	6
Ziekenhuiszorg	9
Huisartsenzorg	9
Zorg en ondersteuning staan onder druk	9
Beleidsdoelen van de gemeente	10
Dit willen we in Nieuwegein bereiken in 2040	12

Inleiding

In dit informatieboekje vind je meer achtergrondinformatie over Nieuwegein en de huidige situatie rondom de zorg in Nieuwegein. Het is een greep uit de vele informatie die beschikbaar is en dit boekje is dan ook niet volledig. Maar hopelijk helpt het je wel op weg.

Nieuwegein: feiten en cijfers

Toen en nu

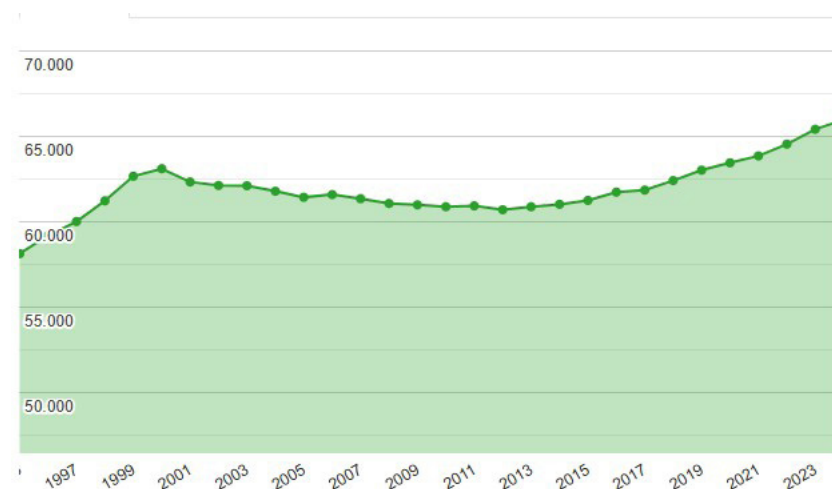
In 1971 ontstaat de gemeente Nieuwegein na een fusie van Vreeswijk en Jutphaas. De oprichting van onze gemeente was onderdeel van één van de grootste woningbouwprojecten uit de geschiedenis van Nederland. Nieuwegein was in die tijd een stad voor gezinnen. Met veel eengezinswoningen, scholen, ruime wijken en veel groen.

In 2021 vierde de gemeente Nieuwegein haar vijftigste verjaardag. De jonge gezinnen van toen zijn in veel gevallen de ouderen van nu: in 2040 is naar verwachting ongeveer 1 op de 4 inwoners 65 jaar of ouder. Het aantal 80-plussers zal naar verwachting verdubbelen, terwijl het aantal jongeren relatief gezien afneemt. Ook het aantal inwoners is flink gestegen: er wonen nu bijna vijf keer zoveel mensen in Nieuwegein als begin jaren zeventig en dat brengt nieuwe uitdagingen en mogelijkheden met zich mee.

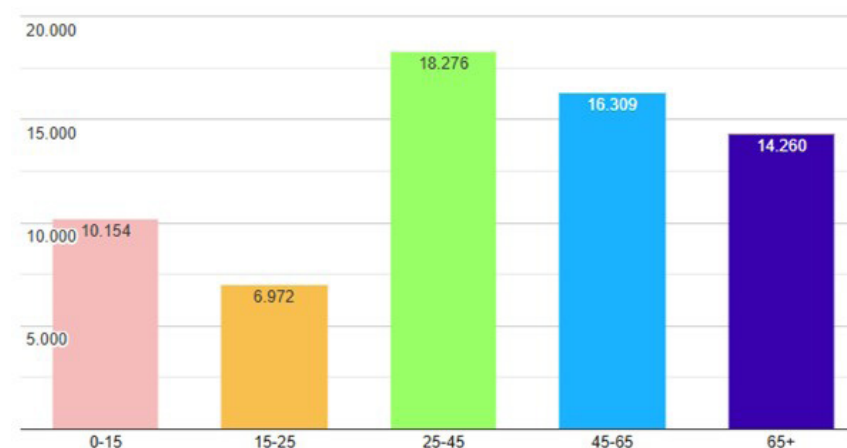
Feiten en cijfers

De website www.allecijfers.nl geeft veel informatie over verschillende gemeenten, waaronder de gemeente Nieuwegein. Op de pagina www.allecijfers.nl/gemeente/nieuwegein lees je alle informatie die specifiek over Nieuwegein gaat. In dit informatieboekje maken we gebruik van data van deze website. Ook gebruiken we de resultaten uit het onderzoek Leefbaarheid en Veiligheid in Nieuwegein uit 2022 en het beleidsplan van de gemeente.

In 2024 woonden 65.971 mensen in Nieuwegein, verdeeld over 30.456 woningen in 22 wijken. Op de volgende pagina zie je het verloop van het aantal inwoners in de loop van de jaren.

De onderstaande tabel toont aan hoeveel inwoners er per leeftijdscategorie wonen in Nieuwegein. Onder de grafiek zie je de leeftijdscategorieën staan.

Nieuwegein heeft afgerond een totale oppervlakte van 2.565 hectare, waarvan 2.342 land en 223 water (100 hectare is 1 km²). De gemiddelde dichtheid van adressen is 1.983 adressen per km². Ter vergelijking: in Utrecht zijn dat er 3614, in Houten 1595 en in Lopik 368. In totaal zijn er 30.456 woningen en 7.835 bedrijfsvestigingen.

Gezondheid en welzijn

Gezondheid inwoners Nieuwegein

De gemeente heeft in 2022 onderzoek gedaan naar de Leefbaarheid en Veiligheid in onze stad. Daaruit blijkt dat:

- de woonomgeving in de stad met een 6,9 wordt beoordeeld, en in de eigen wijk met een 7,4;
- de meeste inwoners een goede gezondheid ervaren (ongeveer 80% van alle inwoners);
- 90 tot 94% van de inwoners vindt dat hij voldoende regie op zijn leven heeft;
- ook middelbare scholieren een goede gezondheid hebben.

Ondanks dat er veel goed gaat, zijn er ook ontwikkelingen die aandacht vragen.

We zien een stijging in gevoelens van eenzaamheid en stress en een toename van gebruik van gespecialiseerde zorg.

Nieuwegein scoort gemiddeld op allerlei vlakken in het leven van mensen. Maar als we het vergelijken met andere gemeenten in de regio Utrecht doen we het op een aantal vlakken gemiddeld slechter. En als we inzoomen op wijken en buurten zien we dat daar ook soms grote verschillen zijn.

Dementie

Als gevolg van de vergrijzing krijgen we allemaal meer te maken met dementie en de gevolgen daarvan. Je kunt mensen tegenkomen die vergeetachtig zijn of niet meer weten hoe ze naar huis moeten komen.

Op basis van de huidige bevolkingssamenstelling wordt verwacht dat het aantal mensen met dementie in Nieuwegein in 2040 zal stijgen tot 2.000. Dat is meer dan gemiddeld in onze buurgemeenten en

landelijk. Momenteel woont 70% van de mensen met dementie thuis. Naar verwachting zal dit percentage in 2040 stijgen naar 80. Dit roept de vraag op hoe we woon- en leefomgevingen geschikt kunnen maken voor mensen met dementie die thuis wonen.

Mantelzorg

In 2022 waren er 1.300 mantelzorgers ingeschreven bij Steunpunt Mantelzorg Nieuwegein. Verwacht wordt dat het aantal beschikbare mantelzorgers in de toekomst sterk zal afnemen. De verhouding tussen 50- tot 64-jarigen (een groep die veel mantelzorg biedt) en 85-plussers laat zien dat het aantal mantelzorgers drastisch zal dalen, terwijl de vraag naar mantelzorg juist toeneemt.

Eenzaamheid

Daarnaast voelen veel oudere bewoners zich eenzaam. Vooral in de wijken Merwestein/Centrum, Jutphaas-Wijkersloot en Galecop ervaren ouderen eenzaamheid.

Jongeren

In 2022 ontvingen 1780 jongeren jeugdzorg. Dat kan gaan om hulp aan huis bij problemen in het gezin, maar ook om psychische begeleiding bij gedragsproblemen. Dit aantal zal oplopen naar 2130 in 2040, een stijging van 19%. Daarom is het belangrijk om intensieve ondersteuning aan jongeren te voorkomen of de zorg te verkorten.

Uit diverse onderzoeken blijkt dat ruim 25% van de jongeren (tot 18 jaar) in Nieuwegein psychische klachten heeft. Kijken we naar de leeftijdsgroep tot 25 jaar, is dat zelfs 58%. Van de jongeren tussen 13 en 17 jaar is 40% (zeer) vaak gestrest.

In 2022 had 13,6% van de jongeren in Nieuwegein hulp nodig. Niet alleen wordt dit aantal naar verwachting groter, ook de ernst en complexiteit van de hulpvraag zal toenemen.

Financiële zorgen

Financiële zorgen hebben een sterke invloed op onze gezondheid.

(Chronische) stress kan leiden tot lichamelijke klachten en zelfs langdurige gezondheidsproblemen.

In Nieuwegein geeft 17% van de bevolking aan net rond te kunnen komen. 5% van alle inwoners heeft problematische schulden en van de jongeren zelfs 10%. We zien bovendien sterke verschillen per wijk: in wijken waar deze zorgen veel spelen, is de gezondheid beduidend slechter.

Laaggeletterdheid

Een ander onderwerp dat sterk samenhangt met gezondheid is taal. Mensen met een taalachterstand krijgen vaker te maken met de huisarts of het ziekenhuis, maar doen juist minder vaak een beroep op preventieve zorg. In Nieuwegein is 13 tot 16% van de inwoners laaggeletterd. Daarmee scoort Nieuwegein slechter dan het landelijk gemiddelde, en zelfs véél slechter dan andere gemeentes in de regio Utrecht.

Fysieke en mentale gezondheid

Driekwart van de volwassenen in Nieuwegein ervaart de eigen gezondheid als (zeer) goed, maar er zijn ook uitdagingen:

- Zo voldoet 43% van de inwoners aan de beweegrichtlijn, beduidend lager dan de stad Utrecht (56%) en de GGD-regio Utrecht (51%). Ongeveer de helft van de volwassenen in Nieuwegein heeft overgewicht.
- Zo'n 8% van de volwassenen heeft een hoog risico op angststoornissen of depressieve klachten.
- Meer dan 40 procent van de 13- tot en met 17-jarigen in Nieuwegein is (zeer) vaak gestrest.
- Van de volwassenen rookt 15% van de inwoners. En 10% van de inwoners drinkt overmatig alcohol.
- De opkomst van vaperen en de e-sigaret is momenteel zorgelijk. In recent onderzoek geeft 21,7% van de jongeren aan dat hij een e-sigaret heeft gebruikt.

Ziekenhuiszorg

In Nieuwegein staat nu nog het St. Antoniusziekenhuis. De Nieuwegeinse vestiging van dit ziekenhuis gaat sluiten. Het bestuur vindt het beter als alle zorg op één plek zit. Verplaatsen van materiaal en personeel is dan niet nodig en alle kennis wordt op deze manier op één plek samengebracht. Voor de locatie is gekozen voor het ziekenhuis in Utrecht. Dat gebouw is een stuk nieuwer dan dat in Nieuwegein. Overigens is het de bedoeling dat tot 2035 de voornaamste ziekenhuisfuncties in Nieuwegein openblijven. Het duurt dus nog even voor het ziekenhuis daadwerkelijk verdwijnt.

Huisartsenzorg

Nieuwegein heeft 13 locaties voor huisartsenzorg. Op enkele van deze locaties komen verschillende soorten eerstelijnszorg samen. Denk aan Gezondheidscentrum Batau aan de Richterslaan. Daar vind je naast een huisartsenpraktijk onder meer een psycholoog, een fysiotherapeut, een logopedist en een apotheker. Daarnaast zijn er uiteraard ook diverse locaties waar deze verschillende soorten zorg zelfstandig aangeboden worden. Denk aan een praktijk voor fysiotherapie of verpleeghuis De Geinsche Hof.

Zorg en ondersteuning staan onder druk

De vraag naar professionele zorg zal, als we niet iets anders doen, blijven stijgen. Dit legt een te grote druk op de aanbieders van zorg, mede door het tekort aan personeel. In Nieuwegein zien we dat de vraag naar zorg op een aantal onderdelen harder stijgt dan in de rest van Nederland of in vergelijking met de regio Utrecht. Om te voorkomen dat zorg straks niet meer beschikbaar is voor die inwoners die het nodig hebben en niet meer betaalbaar is, zoeken we samen met alle zorg- en welzijnspartners, sport en cultuurclubs en sport- en beweegorganisaties, sociaal ondernemers en inwoners naar (nieuwe) oplossingen.

Beleidsdoelen van de gemeente: Koers Sociaal Domein

Samen met onze partners werken we als gemeente aan een bloeiende Nieuwegeinse samenleving waarin iedereen kan meedoen. Een stad waar inwoners goed en gezond kunnen leven, zoveel mogelijk op eigen kracht. Lukt dat niet? Dan zorgen wij voor passende ondersteuning en bescherming. De Koers Sociaal Domein 2024- 2040 beschrijft hoe we dit in Nieuwegein met elkaar doen.

Dit hebben inwoners nodig om fijn te kunnen leven

Zo ondersteunen wij als gemeente onze inwoners

We werken vanuit de leefwereld van inwoners

We werken samen en delen kennis

We versterken het gewone leven, met passende ondersteuning

Dit willen we in Nieuwegein bereiken in 2040

We zorgen ervoor dat Nieuwegeiners vitaal en verbonden kunnen samenleven: met gemeenschapszin, gelijke kansen op bestaanszekerheid en toekomstbestendige zorg en ondersteuning.

Hieronder lees je de drie doelen van de gemeente.

1. Verbinding met elkaar en met de stad als basis (gemeenschapszin)

We willen dat Nieuwegein een stad is van ons allemaal. Een stad met goede basisvoorzieningen voor iedereen zoals kinderopvang, onderwijs, sport, cultuur en recreatie. Inwoners ontmoeten elkaar, doen mee in hun buurt en helpen elkaar. Dit bereiken we bijvoorbeeld door:

- samenwerking, burgerinitiatief en burgerkracht te versterken;
- laagdrempelige inclusieve ontmoeting mogelijk te maken;
- meer op te lossen in het gewone leven (denk aan preventie jeugdzorg);
- ontmoeting en activiteiten te stimuleren (eenzaamheid bestrijden)
- te investeren in scholen, jeugd, sport, cultuur, recreatie en gezinsvriendelijke wijken.

2. Gelijke kansen op bestaanszekerheid

We willen dat iedereen dezelfde kansen krijgt om zichzelf te ontwikkelen, te werken en te wonen. Daarom is er passende ondersteuning voor inwoners in kwetsbare situaties. Zo verkleinen we verschillen en verbeteren we de bestaanszekerheid. Dit bereiken we bijvoorbeeld door:

- laaggeletterdheid te verminderen;
- ondersteuning bij geldzorgen te verbeteren;
- de leefomgeving van jongeren te versterken;
- kansen op werk te vergroten;
- passende ondersteuning bij mentale en fysieke beperkingen;
- aandacht te hebben voor kwetsbare ouderen.

3. Toekomstbestendige zorg en ondersteuning

We willen dat zorg en ondersteuning beschikbaar en betaalbaar blijven. Daarom zetten we in op meer ondersteuning in het dagelijks leven en het voor komen van zorg. Dit bereiken we bijvoorbeeld door:

- een goede mentale en fysieke gezondheid te bevorderen en te behouden;
- hulp en ondersteuning dichtbij inwoners te organiseren;
- betere samenwerking tussen zorg en welzijn;
- vragende en dragende bewoners in één wijk;
- bewustwording van schaarste in de zorg te vergroten.

Meer informatie

Wil je meer weten over (de gezondheid in) Nieuwegein of wil je meer weten over de uitdagingen waar Nieuwegein voor staat? Je vindt meer informatie in de volgende documenten. Ze zijn beide te bekijken op www.nieuwegein.nl.

- Koers sociaal domein 2024-2040
- Beleidskader jeugd 2023-2028

